

Ökade krav på de ekonomiska aktörerna i tre nya föreskrifter

Efter en bedömning av lagstiftningen på det harmoniserade området, som genomfördes 2004, antog Europaparlamentet och rådet den 9 juli 2008 en ny lagstiftningsram som består av två rättsakter, förordning (EG) nr 765/2008 om ackreditering och marknadskontroll samt beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter.

Syftet med den nya lagstiftningsramen var att stärka och komplettera de befintliga reglerna samt förbättra tillämpningen och efterlevnad av reglerna.

Förordningens bestämmelser är direkt tillämpliga på medlemsstaterna, ekonomiska aktörer och organ för bedömning av överensstämmelse.

Till skillnad från förordningen har beslutet ingen omedelbart rättsverkan, vilket innebär att för att bestämmelsernas beslut ska kunna omsättas i praktiken måste de integreras i den befintliga och framtida produktlagstiftningen.

Mot denna bakgrund har kommissionen anpassat en uppsättning direktiv om produktharmonisering till beslutet nr 768/2008/EG. I detta paket ingick bland annat direktiv (97/23/EG) om tryckbärande anordningar, direktiv (2009/105/EG) om enkla tryckkärl och direktiv ((94/9/EG) om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar.

Arbetsmiljöverket är myndigheten i Sverige och som genomför direktiven i den svenska lagstiftningen.

Den 20 april träder i kraft Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2016:2) om enkla tryckkärl och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2016:4) om utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer.

Den 19 juli 2016 träder i kraft Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2016:1) om tryckbärande anordningar.

De nya reglerna innebär inga ändringar av tillämpningsområdet eller de väsentliga säkerhetskraven.

De nya föreskrifterna utgör en del nya krav, vilka ger myndigheten effektivare verktyg för att utföra marknadskontroller.

- Införs nya definitioner såsom *utsläppande på marknaden* och *tillhandahållande på marknaden*.

Det skärps krav på spårbarhet

- Det skärps krav på spårbarhet, vilket innebär att produkterna måste vara märkta med tillverkarens namn och adress och ett nummer (typnummer, partinummer, serienummer eller annat identifieringsnummer) som gör det möjligt att både identifiera dem och koppla dem till den tekniska dokumentationen. När en produkt importeras måste dessutom importörens namn och adress anges på produkten.

ARBETSMILJÖ VERKET

Alla ekonomiska aktörer måste kunna informera Arbetsmiljöverket om vem de har köpt en produkt av och vem de har levererat den till. Denna information ska finnas tillgänglig i tio år.

- Bestämmelserna om presumtion om överensstämmelse fastställs i föreskrifterna. Det innebär att produkter som uppfyller kraven i de harmoniserade standarder eller delar av dem presumeras överensstämma med de väsentliga säkerhetskraven.
- Bestämmelserna om EU-försäkran om överensstämmelse fastställs i föreskrifterna.
- Marknadskontroll fastställs i föreskrifterna genom hänvisning till artikel 15.3 och artiklarna 16-29 i förordningen (EG) nr 765/2008.
- De allmänna principerna för CE-märkning fastställs i artikel 30 i förordning (EG) nr 765/2008 och särskilda krav införs i föreskrifterna.
- Förfarande för bedömning av överensstämmelse anpassas till beslut nr 768/2008/EG.
- Brukarnas kontrollorgan införs i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2016:1) om tryckbärande anordningar. Det innebär att tryckbärande anordningar och aggregat som bedöms av ett brukare kontrollorgan kan släppas ut på marknaden utan att bli försedd med CE-märkningen.
Dessa produkter får användas endast i anläggningar som drivs av den grupp som brukarens kontrollorgan tillhör.
Endast modul A2, C2 och G enligt bilaga 3 kan tillämpas.
- **Införande av nya sanktionsavgifter**
Nya sanktionsavgifter införs för importörer och distributörer i förhållande till deras skyldigheter. Importörerna och distributörerna måste kontrollera att produkten åtföljs av en EU-försäkran om överensstämmelse annars riskerar de sanktionsavgifter.
- Det klargörs vilka skyldigheter tillverkaren och tillverkarens representant har, och det införs skyldigheter för importörer och distributörer.

Tillverkare:

- Tillverkarna ska se till att de har konstruerat och tillverkat produkter i enlighet med de väsentliga säkerhetskraven.
- Tillverkarna ska utarbeta den tekniska specifikationen och utföra eller låta utföra den relevanta bedömningen av överensstämmelse.
- Tillverkarna ska upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse och anbringa CE-märkning och övrig märkning om produkten uppfyller de tillämpliga kraven.
- Tillverkarna ska behålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska specifikationen under tio år efter det att produkten har släppts ut på marknaden.
- Tillverkarna ska se till att produkten är försedd med typnummer, partinummer, serienummer eller annan identifieringsmärkning.
- Tillverkaren ska ange sitt namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och den postadress på vilken den kan kontaktas.

ARBETSMILJÖ VERKET

- Tillverkarna ska se till att produkten åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter.
- Tillverkare som anser att en produkt som de har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med de tillämpliga kraven ska omedelbart vidta korrigerande åtgärder som krävs för att få produkten att överensstämma med kraven, eller dra tillbaka eller återkalla produkten.
- Tillverkaren ska, på begäran, ge Arbetsmiljöverket all information och dokumentation som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven.

Tillverkarens representant:

- Tillverkarens representant ska utföra de uppgifter som anges i fullmakten från tillverkaren.
- Tillverkarens representant ska inneha EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen i tio år efter att produkten har släppts ut på marknaden.
- Tillverkarens representant ska, på begäran, ge Arbetsmiljöverket all information och dokumentation som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven.

Importörer:

- Importörer ska ange sitt namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärke och den postadress på vilken de kan kontaktas.
- Importörerna ska se till att tillverkaren har utfört den bedömning av överensstämmelse, upprättat den tekniska dokumentationen, att produkten är försedd med CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs exempelvis EU-försäkran om överensstämmelse, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter.
- Importörerna ska se till att förvarings- eller transportsförhållandena för produkten inte äventyrar produktens överensstämmelse med säkerhetskraven.
- Importörerna ska hålla en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse under tio år efter det att produkten har släppts ut på marknaden.
- Importörer som anser att produkten som de har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med de tillämpliga kraven ska omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som krävs för att få produkten att överensstämma med kraven, eller dra tillbaka eller återkalla produkten.
- Importörerna ska, på begäran, ge Arbetsmiljöverket all information och dokumentation som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven.

Distributörer

- Distributörerna ska se till att produkten är försedd med CE-märkning, att den åtföljs av de dokument som krävs exempelvis EU-försäkran om överensstämmelse, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter.
- Distributörerna ska kontrollera att tillverkaren har försett produkten med typnummer, partinumner, serienummer eller annan identifieringsmärkning, samt att tillverkaren har angett namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en postadress på vilken den kan kontaktas.

- Distributörerna ska, i förekommande fall, kontrollera importörens namn, registrerade firmanamn eller registrerade varumärke och den postadress på vilken den kan kontaktas
- Distributörerna ska se till att förvarings- eller transportsförhållandena för produkten inte äventyrar produktens överensstämmelse med säkerhetskraven.
- Distributörer som anser att produkten som de har tillhandahållit på marknaden inte överensstämmer med de tillämpliga kraven ska försäkra sig om att nödvändiga korrigerande åtgärder vidtas för att få produkten att överensstämma med kraven, eller dra tillbaka eller återkalla produkten.
- Distributörerna ska, på begäran, ge Arbetsmiljöverket den information och dokumentation som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven.

Teresa Öberg, Arbetsmiljöverket, enheten för teknik.

CE

